

Gedragcode voor faire relaties tussen aanbieders en kopers in de agrovoedingsketen

Voorwoord

De agrovoedingsketen is een complexe keten, waarbij vele operatoren zijn betrokken. BEMEFA, AGROFRONT (BOERENBOND, ABS en FWA), FEVIA, BABM, UNIZO, UCM en COMEOS nemen initiatief en onderschrijven deze code ter ondersteuning van faire relaties tussen aanbieders en kopers. De sectororganisaties die de ontbrekende schakels vertegenwoordigen zullen steeds aangemoedigd worden om zich aan te sluiten.

Inleiding

De markt speelt vandaag al een centrale rol in het landbouwbeleid van de Europese Unie. Morgen zal dat niet anders zijn. Het aanbod zal steeds meer gestuurd worden door de vraag. Toenemende prijschommelingen, gecombineerd met de zwakke onderhandelingspositie van de schakel landbouw, zetten de marges onder druk. In een vrije markteconomie zijn prijschommelingen meestal nuttige signalen voor afstemming van de productie op de behoeftes van de markt en dus van de consumenten. De prijzen evolueren daarbij in functie van het evenwicht tussen vraag en aanbod.

Het spanningsveld als gevolg van de uiteenlopende economische belangen van de consument en van de operatoren is groot binnen de agro-voedingsketen. Concurrentie is een gezonde economische drijfveer, maar extreme prijsfluctuaties zijn een gesel voor alle operatoren van de keten en kunnen spanningen veroorzaken tussen de schakels en de leefbaarheid van een reeks operatoren bedreigen.

De ondertekenende partijen hechten veel belang aan een sterk partnerschap in de keten, gebaseerd op de drie pijlers van duurzame ontwikkeling (economisch, ecologisch en sociaal). Om deze problemen in de toekomst beter te beheersen, wensen de ondertekenende organisaties de samenwerking in de keten te verbeteren en goede partnerschapsrelaties te stimuleren tussen alle operatoren met vrijwaring van de contractuele vrijheid.

Deze gedragcode voor faire relaties tussen aanbieders en kopers is een onderdeel van dit overleg.

Europese context

Hoewel deze code een nationaal initiatief is, zal de Belgische agrovoedingsketen steeds een Europese harmonisatie nastreven. Dit overleg werd opgestart in opvolging van de mededeling van de Europese Commissie voor een betere werking van de agrovoedingsketen.

Toepassingsgebied

De code

- geldt voor alle schakels in de keten en voor alle operatoren (zowel aan de kant van de kopers als van de aanbieders);
- betreft relaties tussen kopers en hun leveranciers.

Deze code dient als referentie binnen de agrovoedingsketen. In het geval van de relaties tussen landbouwers en hun kopers en/of leveranciers, geldt deze code als leidraad voor “interprofessionele akkoorden” afgesproken in de verschillende sectoren.

Een vrijwillige en transparante toetreding tot deze code gebeurt bv. door het publiek maken van een “verklaring van faire relaties tussen aanbieders en kopers” met verwijzing naar deze code. Deze toetreding is een individueel gebeuren, doch de ondertekenende sectororganisaties zullen op een transparante wijze communiceren welke van hun leden de code onderschrijven (bv. via de website).

Principes voor goede praktijken

- In overeenstemming met de mededingings- en andere geldende wetgeving, wisselen aanbieders en kopers algemene marktinformaties en consumptietrends uit, zodat de verkoper het aanbod beter kan afstemmen op de vraag en -indien nodig- kan diversifiëren of converteren.
- Aanbieders en kopers gedragen zich als partners in een streven naar een duurzame ontwikkeling van de gehele agrovoedingsketen rekening houdend met de belangen van de consument. Hierbij worden de drie dimensies
  - ‘maatschappij’ (een correct inkomen voor zowel werknemer als werkgever),
  - ‘milieu’ (een activiteit die het ecologisch systeem voor toekomstige generaties minimaal belast)
  - ‘economie’ (een economische rendabiliteit die voldoende is om de continuïteit van de schakels in de keten te garanderen)in hun geheel beschouwd en evenwichtig benaderd.
- Kopers garanderen een zorgzame behandeling van de voedingsproducten zodat de inspanningen van de aanbieders maximaal gevaloriseerd worden.
- Aanbieders en kopers en in het bijzonder de overeenkomsten die ze afsluiten, respecteren alle contractueel overeengekomen clausules. Ze respecteren de betalingstermijnen die partijen afgesproken hebben of, bij ontstentenis van dergelijke overeenkomst, de wettelijke betalingstermijn van dertig kalenderdagen. De betalingstermijn is afhankelijk van het moment van eigendomsoverdracht dat specifiek is naargelang de sector en het product.
- Kopers bieden lokale producten aan en promoten deze, voor zover zij competitief zijn (op het vlak van de prijs en van de kwaliteit) en passen in hun commerciële strategie.

- Aanbieders en kopers stellen een schriftelijke overeenkomst op met duidelijke voorwaarden (desgevallend de wijze van vergoeding), waarvan beide partijen vooraf kennis kunnen nemen.
- Aanbieders en kopers leggen geen eenzijdige wijzigingen van contractvoorwaarden op.
- Aanbieders en kopers wisselen enkel informatie uit mits strikte naleving van de mededingings- en andere geldende wetgeving en zorgen er redelijkerwijs voor om correcte en niet-misleidende informatie te geven.
- Aanbieders en kopers moeten de vertrouwelijkheid van informatie respecteren, tenzij de informatie al publiek is of onafhankelijk bekomen werd op een wettelijke manier en te goeder trouw. De ontvanger zal vertrouwelijke informatie enkel gebruiken voor het doel waarvoor deze meegedeeld werd.
- Alle contracterende partijen in de keten zullen hun eigen passende ondernemersrisico's dragen.
- Alle contracterende partijen zullen niet dreigen om een ongerechtvaardigd voordeel te bekomen of om een ongerechtvaardigde kost over te dragen.

Inbreuken op de principes voor goede praktijken

Volgende bepalingen gelden bij een geschil over een vermeende inbreuk van de principes voor goede praktijken.

1. Individuele geschillen

Aanklagers zijn verondersteld om redelijkerwijs al het nodige te doen om eerst toevlucht te nemen tot de gemakkelijkste, snelste en goedkoopste procedures om hun geschillen op te lossen. De aanklager mag de methode kiezen voor de geschillenbeslechting. De volgende methodes, in opgaande volgorde van complexiteit, traagheid en kost, kunnen overwogen worden:

- Commerciële onderhandeling
- Contractuele opties
- Interne geschillenbeslechting
- Bemiddeling/arbitrage die de toestemming van beide partijen vereisen
- "Jurisdictionele" methodes.

Aanbieders en kopers kiezen resoluut voor het overlegmodel als strategie om onenigheden weg te werken in hun onderlinge relatie.

2. Geaggregeerde geschillen

Een lid van het Comité (zie verder) kan het Comité verzoeken om een geschil te analyseren over een ernstige inbreuk op de principes die meerdere van zijn leden treffen. Het Comité volgt in haar evaluatie het basisprincipe "pas toe of leg uit" (comply or explain). "Pas toe of leg uit" betekent dat zowel aanbieders als kopers in hun "verklaring van faire relaties tussen aanbieders en kopers" afwijkingen kunnen voorzien op de aanbevelingen van deze code mits toelichting van hun beleid ter zake.

Beheer en opvolging van de code

Deze code wordt beheerd door een Comité, samengesteld uit gemandateerde vertegenwoordigers van de sectororganisaties die betrokken zijn in de agrovoedingsketen. Het Comité werkt met een jaarlijks roterend voorzitterschap.

Het Comité:

- Het Comité bezorgt een jaarlijks overzicht aan de toegetroeden bedrijven over training, rapportering over de opties voor geschillenbeslechting en communicatie. Het Comité brengt, op basis van de resultaten van dit overzicht en de input van de betrokken sectororganisaties, jaarlijks verslag uit op generieke wijze zonder vermelding van individuele namen.
- Het Comité beslist over eventuele bijsturing van de code.
- Het Comité informeert de Minister en de administratie over haar werkzaamheden.
- Het Comité kan voor de technische uitwerking van ideeën beroep doen op een ad hoc werkgroep met medewerkers uit de verschillende organisaties, al dan niet aangevuld met een expert.
- Het Comité behandelt geen individuele klachten behalve in geval van inbreuk van procedureverplichtingen.

Brussel, 10 juni 2014

i.o.

